

Hälleforsnäs bruk, (c) Heiko Droste

Call for papers

Att skriva modern stadshistoria, 1970-talet fram till idag Workshop, Eskilstuna stadsmuseum, 1–3 oktober 2025

Sveriges städer genomgick under andra hälften av 1900-talet stora politiska, ekonomiska och demografiska förändringar, inte minst en utbredd avindustrialisering från och med 1970-talet. Till det kom två stora kommunreformer på 1950- och 1970-talet som förvandlade alla städer till kommuner med oftast stora landsbygdsområden. Reformerna stärkte kommunernas avgörande roll för att organisera välfärden. Samtidigt lämnade både industrialisering och kommunreform djupa spår i stadsbyggnaden som präglades av en modernistisk välfärdsarkitektur, både i stadens centra och de nya förorterna.

1970-talets avindustrialisering lämnade många städer utanför industrisamhällets transformation så att 1970-talets modernism finns kvar än idag och uppfattas vanligtvis som ett problem. Städer som genomgick en postindustriell transformation satsar därför ofta på att riva industriarkitekturen för att symbolisera transformationen till en annorlunda form av modernitet.

Historien över dessa transformationer under 1970-talet visar sig vara svår att hantera för många städer. Den har därför inte fått särskilt mycket uppmärksamhet varken från stadshistorikernas eller de kommunala minnesinstitutionernas sida. Vi saknar museala och akademiska beskrivningar av välfärdsstädernas uppgång och transformation – ett museum över Sverige som industri- och välfärdssamhälle saknas helt.

I två tidigare workshopar har vi diskuterat stadsmonografins ställning i berättelsen om staden samt konkret hur avindustrialiseringens historia berättas idag. Den kommande workshopen arrangeras i samarbete med Eskilstunas stadsmuseum och äger rum den 1–3 oktober 2025. Vi vill fördjupa samtalet om stadens historia, i synnerhet hur denna historia om den moderna staden berättas, i historiska studier, stadsmonografier och museala sammanhang.

Kan berättelsen om denna del av stadens moderna historia, oavsett om det gäller idrottens historia eller diskussionen om ett museum över stadens industrihistoria, vara en ingång till förståelsen av hela dess moderna historia, även om den av olika anledningar inte är skriven än? Kan historien om en stads avindustrialisering och krympning vara början på en ny identitet, till exempel genom att involvera de sociala grupper som påverkades av själva avindustrialiseringen?

Övergripande funderingar är lika välkomna som konkreta detaljstudier.

Workshopen ska både presentera nya perspektiv på denna historia, diskutera textutkast till en kommande antologi utifrån tidigare workshopar samt besöka både Eskilstuna och Hälleforsnäs (tre mil söder om Eskilstuna). Här finns det bruksområden där vi vill studera hur minnen över dessa orters industrihistoria gestaltas.

Om du är intresserad av att delta med en egen presentation, skicka ett kort abstract till heiko.droste@historia.su.se (runt 200–300 ord) senast den 28 februari 2025.

Organisatorerna kommer att söka finansiering för alla kostnader avseende resa, kost och logi.

Christer Ahlberger (Göteborgs universitet), Johannes Daun (Textilmuseet i Borås), Åsa Egeld och Elin Eriksson (Eskilstuna Stadsmuseum), Heiko Droste (Stads- och kommunhistoriska institutet, Stockholms universitet)